

יש לד את הכח
לשנות!

כתיחה- שולחן ראש השנה

נציג תמונה במצגת של שולחן החג עם סימני ראש השנה. בשביל האווירה ניתן גם לערוך שולחן הדגמה עם הסימנים ומפה לבנה.

נשאל: מה לא הגיוני בתמונה? מה הוא לא ידע?

(התשובה: לא יתכן שמש בחוץ, כיוון שאת סימני הסדר אוכלים בערב של ראש השנה ולא ביום. אפשר לתת רמז: מתי אוכלים את סימני ראש השנה?)

לאחר פתרון החידה נגיד את ה"יהי רצון" בקול והתלמידים עונים אמן.

יהי רצון מלפניך

שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

שיתמו אויבינו ומבקשי רעתנו

שיסתלקו אויבינו

שתקרע רוע גזר דיננו

שירבו זכויותינו כרימון

שנהיה לראש ולא לזנב

תפוח בדבש

"יהי רצון מלפניך,
שתחדש עלינו שנה
טובה ומתוקה"

הסימנים בסעודת ראש השנה הם כמו תפילה. אנחנו הולכים לשנה חדשה, לא נודעת, דף חדש, ויש לנו הרבה תפילות ותקוות לשנה שלפנינו לעם כולו ולנו כאנשים פרטיים, שיהיה טוב יותר, שדברים ישתנו לטובה.

מי אחראי לשינוי?

ישנו משל ידוע (בשם האדמו"ר מצאנז) על כפרית אחת, אימא לילדים, שהייתה ענייה כל כך שלא היה לה אוכל לתת לילדיה. יום אחד מצאה ביצה, קראה לילדיה ואמרה להם: "ילדים, ילדים! אין לנו עוד דאגות – השגתי ביצה אחת, ומכיוון שאני אדם מעשי יש לי תכנית: לא נאכל את הביצה הזאת אלא נבקש משכן שיניח את הביצה מתחת לאחת הדוגרות שלו, וכך תבקע מהביצה תרנגולת. והלוא אני אדם מעשי – לא אוכל את התרנגולת. כשתגדל התרנגולת ותטיל ביצים, לא אוכל גם אותן אלא אושיב את התרנגולת על הביצים ויבקעו מהביצים תרנגולות, והתרנגולות יטילו ביצים. גם אותן לא אוכל, ויהיו לנו כבר הרבה תרנגולות עם הרבה ביצים. ואני, הרי אני אדם מעשי – לא נאכל את התרנגולות והביצים אלא אקנה לי עגלה אחת, וגם אותה לא אוכל, אלא אגדל אותה עד שתהיה פרה ותמליט עגלה. גם אותה לא אוכל, ויהיו לנו פרות ועגלים שמנים וחזקים ולא יחסר לנו מאומה."

תוך כדי שהיא מספרת את תקוותיה וחלומותיה על השוורים החזקים, קיפלה את כף ידה לאגרוף, והביצה נמעכה ונשברה.

הסיפורון הזה, עומד לנגד עינינו כאשר אנחנו רואים את השולחן מלא ברכות, אנחנו רוצים שנה טובה, אנחנו רוצים הצלחה, אנחנו רוצים שהעולם ישתנה לטובה. האם אלה רק חלומות ותקוות? או שיש בידינו באמת מה לעשות?

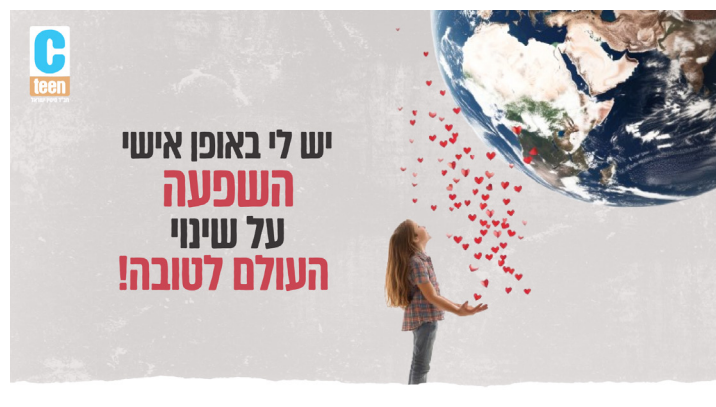
שנה מלשון שינוי.

בואו נבדוק מהן העמדות שלכם לגבי שינוי

התשובות באמצעות הרמת יד – אצבע 1 לא מסכים, 5 אצבעות מסכים מאוד

לאחר כל שאלה אפשר לשאול שאלות נוספות מי שהצביע 'למה אמרת שלא? תסביר' 'למה את חושבת שכן' וכיו"ב

ההיגדים:

❌ לא מסכים

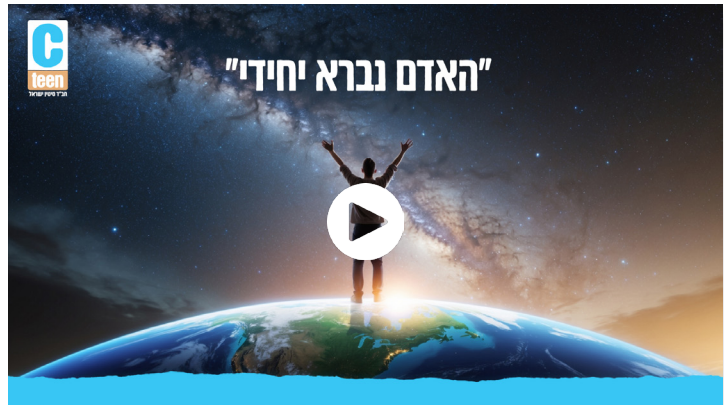
✅ מסכים מאוד

יש לך את הכח לשנות!

האדם נברא יחידי

מה חושבת היהדות על שינוי העולם?
את ראש השנה היהודי אנחנו מציינים באותו היום שלפי המסורת ברא
אלוקים את האדם הראשון.

כפי שרואים בסרטון המונפש, בניגוד לכל המינים שנבראו בהמונים- המון סוגי צמחים, המון
עופות, המון בעלי חיים - האדם נברא יחידי. אדם אחד.

למה יחידי?

כי כל אדם הוא יחידי! לא היה כמוני ולא יהיה כמותי בכל הדורות. אתה מיוחד, ואת מיוחדת.
אמר אלוקים לאדם - הנה, זה הטבע, זה העולם, קח את זה בשתי ידיים ומהיום תפקידך לשמור
על כל זה ולהפוך את העולם למקום טוב יותר. זהו התפקיד שלנו, של כל אחד ואחת, להשפיע על
העולם שיהיה מקום טוב יותר. אלוקים סומך עלינו ואנחנו מקווים להיות ראויים.

נעסוק היום בשאלה שגם אתם התלבטתם בה- **אני** אחראי על העולם? אני יכול לשנות את
העולם? איך זה קשור אליי? מה אני, נשיא ארה"ב?

חז"ל אומרים לנו- לא סתם נברא האדם יחידי - המסר הוא עבורינו, עבור כל אחד ואחת: אלוקים
ברא כל אדם בנפרד, עם כוחות שונים, טביעת אצבע שונה, כי אלוקים מאמין בכל אחד ואחת
פה שהוא יכול לעשות את העולם למקום טוב יותר. כל אחד נברא מיוחד ויחודי, כי כל אחד הוא
כמו בן יחיד אצל אלוקים.

עוד הוכחה לכך שהיהדות רואה בכל אדם עולם ומלואו - זהו משפט שאמרו חז"ל שהיום נמצא
בבותרות "כל המציל נפש אחת מישראל- כאילו הציל עולם מלא" אף יהודי לא יישן בלילה טוב
כשהוא יודע שיהודי אחד, אחד, בשבי האויב. כן, אדם אחד הוא עולם מלא, כי אלוקים ברא כל
אדם יחידי, וכל אדם הוא חשוב.

גם כאן בתיכון של מאות תלמידים אנחנו יכולים לחשבו- נו, אני בורג קטן במערכת למי איכפת
אם אני אצליח, אם אני אתאמץ, אם אני אעשה מעשה אחד טוב היום. אומרת היהדות. כן, אתה
חשוב, והמעשה הקטן שלך חשוב מאוד. **האדם נברא יחידי!**

יש לך את הכח
לשנות!

הרמב"ם בהלכות הקשורות לרה"ש ויו"כ אומר - כל אחד צריך **לראות את עצמו** ואת המעשים שלו חשובים. משמעותיים. כאילו כל מעשה מכריע את הכף ואת האיזון של העולם. אם כל אחד יאמר 'מה המעשה שלי ישפיע?' העולם הולך ברוורס, אם כל אחד יראה זכות בלעשות עוד מעשה טוב, בעוד התקדמות, ללמוד לעוד מבחן, לעזור לעוד אדם, לעשות עוד מעשה משפיע - כל העולם כולו יהיה בכיוון של התקדמות. (היום אחרי השואה ואחרי 7/10 ברור לנו יותר מתמיד שלכל אדם ולכל מעשה יש השפעה ענקית של הצלת נפשות או להפך)

יותר קל להבין שהמעשה שלי משפיע על חיי הפרטיים, אולם הרמב"ם מוסיף ואומר שהמעשה שלי משפיע על כל העולם!

הרמב"ם (1138-1204) רבי משה בן מימון, רב ספרדי ופילוסוף, מגדולי הפוסקים בכל הדורות, מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, איש אשכולות ורופא. הרמב"ם השפיע באופן משמעותי על תרבותו של העם היהודי ועל כן הוא אחד האישים החשובים והמוערכים ביותר ביהדות. עליו נאמר "ממשה עד משה לא קם כמשה"

המחשת הרעיון - כל מעשה משפיע

לרשותכם מספר המחשבות, לפי מה שהזמן מאפשר

1. סיפור המקרר והשומר - חשיבותו של כל מעשה

אחד העובדים בחברת תרופות גדולה ננעל ערב אחד בתוך אחד המקררים השעה היתה מאוחרת, ולאחר שצעק בכל כוחו, הבין לחדתו, שכל העובדים כבר הלכו לבתיהם, ועד שיגיעו בבוקר לעבודה, הוא יקפא למוות במקרר

לפתע נפתחה דלת המקרר ובפתח עמד השומר של הבניין

אחרי שנרגע והודה לשומר, שאל אותו: "איך ידעת שאני פה?"

ענה לו השומר:

"לא ידעתי שאתה פה. באתי כדי לחפש אותך"

"מה זאת אומרת לחפש אותי?!" שאל האיש בתדהמה.

השיב לו השומר: "אתה העובד היחיד מבין כל העובדים בבניין שאומר לי שלום בכל בוקר, וגם היחיד שבסוף היום מברך אותי בברכת ערב טוב

כל השאר ממהרים לענייניהם וחולפים על פניי. לכן, היום, כשהגיע סוף היום ואתה לא יצאת, באתי לחפש אותך..." (מקור לא ידוע)

בנוסף לסיפור זה, על אדם שהציל את עצמו באמצעות מילה טובה, ישנו סיפור ידוע על אדם שהציל את כל העולם באמצעות משפט אחד. זה סיפור שכולכם מכירים אבל בטח לא שמתם לב לזה.

יוסף הצדיק בילד לא היה אהוב על אחיו, הם זרקו אותו לבור, בנער צעיר הוא נמכר לעבד במצריים, שם הוא הסתבך עם אשת פוטיפר ונזרק לתת קרקע של מצריים. הכי נמוך וחשוך שיש עם כל העבריינים של מצריים. ביניהם שר המשקים ושר האופים שהמלך זרק אותם לבור כי היה איזה לכלוך באוכל. בוקר אחד יוסף שם לב שהפרצוף שלהם עצוב ושואל אותם שאלה- "מדוע פניכם רעים היום?" שאלה של רגישות, של תשומת לב לזולת, ואז הם מספרים לו שהם לא יודעים אם יצאו בחיים, והם חלמו חלום שמטריד אותם, ויוסף שיש לו רוח הקודש פותר להם את החלום ומשביע את שר המשקים שכשיחזור לתפקידו כפי שחזה, יזכיר אותו לפני המלך. עברו שנים, שר המשקים שכח אותו ויום אחד כשפרעה חלם חלום ללא פתרון הוא נזכר ביוסף, ומביא אותו למלך. ואז התהפך הגלגל. יוסף הופך לשליט מצריים, ומציל את כל העולם מרעב בחכמתו. כל זה ממשפט אחד קטן "מדוע פניכם רעים היום!" (מתוך שיחת קודש) המעשה הקטן, המשפט האחד, תשומת לב לזולת, יכולים להיות בעלי השפעה עצומה, והשפעה לדורות!

2. סיפור הקונצרט- חשיבותו של כל אדם, של כל מעשה.

בעיתונות האמריקנית הופיעה כתבה על איטלקי בשם טוסקניני, שהיה מנצח על תזמורות ענק של עשרות נגנים. היה לו כישרון מוזיקלי נדיר, במיוחד לאור העובדה שהוא היה כותב את התווים עבור כל הנגנים ועבור כל הליוויים.

כשהאיטלקים ישרו קו עם הנאצים, הוא כעס עליהם ונדד לאמריקה. שם מיד העמידו אותו בראש אחת התזמורות הגדולות של אמריקה דאז, ושמו יצא לתהילה בקרב מיליוני בני אדם עד מותו בגיל 89.

בערוב ימיו ביקש עיתונאי בשם זקס לראיין אותו על מנת להוציא ספר רב-מכר שיתאר את הצלחותיו בניצוח תזמורות שהאדירו את שמה של אמריקה. טוסקניני הזמין את הכתב לחזות בקונצרט מיוחד עם עשרות נגנים, שלא בניצוחו, הופעה שאף שודרה בכל ערוצי הטלוויזיה האמריקנית דאז. בתום ההופעה הקהל עמד על רגליו והריע זמן רב לביצוע המרשים של הנגנים והמנצח.

באותה הופעה ישב טוסקניני בשורה הראשונה כשפניו חתומות. הוא הביט במנצח ובתזמורת ולא רווה מהם נחת, העיתונאי שאל אותו מדוע הוא כה מחמיץ פנים ולא מתפעל כמו הקהל? 'הרי כולם היללו והפליגו בשבחם ואתה במקום לומר תודה למנצח ולתזמורת, אתה מחמיץ פנים... מה קרה? ראה את התפעלות הקהל!' אך טוסקניני בשלו. 'חסר היה ליווי של כינור. במקום 15 נגנים של כינור היו רק 14. היה חסר עוד ליווי אחד של כינור וזה השפיע!' 'מי הרגיש בכלל שחסר כינור? התפלא העיתונאי - יתכן שאפילו המנצח לא יודע על היעדרות

הכנר הבודד'... בכל אופן, פנה העיתונאי למנצח ושאל אם אכן אחד הנגנים לא הופיע. 'אומר לך את האמת' השיב המנצח - 'אינני יודע, ואפילו אם היה חסר כינור אחד לא הרגשתי. ישבו בקונצרט עשרות נגנים וכנר אחד לא מעלה ולא מוריד מההרמוניה של התזמורת! אנא, בדוק עבורי, ביקש העיתונאי זקס. ואכן התברר שהיה חסר כנר אחד שחלה ולא הופיע לקונצרט, כך שניגנו רק 14 נגנים במקום 15. 'כששמעתי זאת', מספר זקס- 'פניתי לטוסקניני ושאלתי כיצד הרגיש בחסרון הכנר, טוסקניני חייך ואמר: 'תקשיב טוב: אני כתבתי את התווים לכל 15 נגי הכינור. לכל אחד כתבתי תווים קצת שונים כדי שביחד יהיה ביצוע וליווי, של סימפוניה מושלמת. במהלך הקונצרט חשתי שחסר איזה צליל מהקולות, אי-אילו תווים, ומיד קישרתי שכולם שייכים

לכנר אחד שהוא חסר וזה משפיע על המנגינה כולה. אמנם לציבור זה לא כל כך משנה 14 או 15 נגנים, אבל אני שכתבתי להם את התווים, אני שביקשתי שהסימפוניה תהיה מושלמת יותר, אני הרגשתי שזה חסר..."

והמסר מהסיפור: מצידו של המלחין, כל כלי חשוב. כך גם מצידו של הבורא- כל אדם עולם! כל מעשה שלנו חשוב!

3. המחשה חזותית לחשיבותו של כל רגע וכל מעשה:

כדי להבין
משמעותה של
החלטה של ענייה -
שאל את מי
שמעוגר מידט

כדי להבין
משמעותו
של מילימטר -
שאל מי עמוכר
יהלומים

כדי להבין
משמעותה
של דקה -
שאל מי עוהפטיד
את הרכבת

ועוד כמה מילים על יום הכיפורים

10 ימים אחרי ראש השנה, 40 יום אחרי ראש חודש אלול, מגיע יום הכיפורים, שהוא היום המיוחד והקדוש של עם ישראל.

בערים מסורתיות תוכל גם לומר: לבתי הכנסת מגיעים אנשים שלא מגיעים כל השנה, רבים צמים, הכבישים ריקים, עסקים שובתים, כל אחד מתחבר בדרך שלו).

מה הסיפור של יום כיפור?

הסיפור המקראי: כולם יודעים שעם ישראל יצא ממצרים, היה אמור לקבל את התורה אבל הם חטאו בחטא העגל, הלכו אחרי אלוקים אחרים ומשה שבר את הלוחות. אלוקים בעס על הבגידה, רצה להחליף את עם ישראל, ואז משה בראש חודש אלול עלה להר סיני לבקש סליחה ולהתחנן, ואחרי 40 יום ביום כיפור ירד עם לוחות חדשים מהשמיים. אלוקים מחל. אלוקים סלח ונתן את המתנה הזו בכל שנה לעם ישראל. יש לנו אפשרות ביום הזה להתעלות מכל מה שהיה השנה, מכל מה שעשינו, להתחבר לאנרגיה של הסליחה ושל השינוי. כן אפשר לשנות, אפשר להתחיל מחדש. ולא רק בין אדם לעצמו ולאלוקים, אלא גם בין אדם לחברו. אמנם יו"ב לא מוחל על עבירות שבין אדם לחברו אבל אתה יכול לשנות ולהתחיל מחדש במעשה אחד קטן של בקשת סליחה, של אמירת תודה, של רענון הקשר.

ניתן להציג את הקיטל הלבן, שהוא לבוש לבן שמסמל מחילה, סליחה, ניקיון רוחני.

ניתן לספר את סיפור בן המלך בעיבוד מודרני (בחור עשיר, בן של אחד מהאנשים המשפיעים בעולם יצא לטיול ארוך לחפש את עצמו...) כאשר הדגש הוא על לא משנה מה היית ומה עברת תמיד אבא יקבל אותך.

רגע של שופר

הצגת שופר, אפשר לתת התנסות בתקיעה

תקיעת שופר היא קול פשוט, הדומה לצעקה מהלב, שמעורר את הלב **לשינוי** ולשיפור. **המצווה העיקרית היא לשמוע שופר ביום ראש השנה** אבל כבר מחודש אלול מתחילים לתקוע כהכנה לחגים. וגם במוצאי יום כיפור ברגע האחרון של נעילה, כששערי שמיים נסגרים.

השופר קורא לנו שכרו מעשיכם!

נתפלל יחד את תפילת אבינו מלכנו- בה נברך את כל העם בכל מה שאנחנו צריכים בדגש על האקטואלים (בטל מחשבות שונאינו, רפואה, נקום...) ולסיום נתקע בשופר.

אבינו מלכנו

להצלחת עם ישראל,
חיילי צה"ל
ובוחות הביטחון

אבינו מלכנו כתבנו בספר חיים טובים.
אבינו מלכנו כתבנו בספר זכיות.
אבינו מלכנו כתבנו בספר פרנסה וכלכלה.
אבינו מלכנו כתבנו בספר אלה וישועה.
אבינו מלכנו חננו ונענו כי אין לנו מעשים
עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו.

אבינו מלכנו חדש עלינו שנה טובה.
אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזרות קשות.
אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו.
אבינו מלכנו הרי עצת אויבינו.
אבינו מלכנו מנע מפנה מנוולתנו.
אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך.

שנה טובה, בתיבה וחתימה טובה!

צוות חב"ד לנוער

יש לך את הכח
לשנות!

להעשרה נוספת

שופר- מתוך מכתב כללי - תשכ"ג

שלילת דרך זו באה לידי ביטוי במצוות תקיעת שופר - המצווה היחידה שהיא חובת היום של ראש-השנה. במצוות תקיעת שופר אין הרכב של כמה וכמה כלי-זמר, אלא זה כלי יחיד דווקא, ואף הוא אינו כלי מוזיקלי משובלל. המבצע יצירות מחיקליות יוצאות מן הכלל. השופר הוא דווקא קרן פשוטה של בהמה, ויכל הקולות כשרים בשופר". השופר מלמד כי תשומת-הלב חייבת להיות מופנית קודם כול אל היחיד ואל ה'אני', וכי יש לשים את הדגש על הבאת קדושה אפילו בעניינים פשוטים ורגילים של חיי היום-יום - ורק אחר-כך בחיים החברתיים של היחיד בתוך חלק מן הציבור וכך הלאה.

האדם נברא יחיד- מכתב כללי - תשכ"ד

מתחילים שנה

דבר זה מושג כאשר האדם מנצל במידה שלו ואת כל כוחות הטבע הן בעולם הדומם, הן בעולם הצומח בעולם החי - לשם הטוב ולשם הקדושה, שכן בכך מגיע כל נברא, והבריאה בכללה, לידי התאמה עם רצון הבורא.

בריאת האדם מתייחדת, בין השאר, בכך שהאדם "נברא יחיד, בניגוד לנבראים אחרים שנוצרו במספרים גדולים.

דבר זה תורה ומדגיש כי לאדם אחד ויחיד האפשרות להביא את הבריאה כולה לתכליתה ולשלמותה, כשם שאדם הראשון עשה זאת מיד לאחר בריאתו. ביום ראש-השנה הראשון - אדם הראשון דרש ואף השיג שכל ברואי עולם יכירו בשלטון הבורא, מתוך הכרחה: "בוא נשתחוה ונברעה, נברכה לפני ה' שושנר -

על-ידי נשתחוה". על-ידי התבסס ועל מסוגל הנברא להתאחד

להתייחד עם הבורא ובכך להשיג את השלכות הרמה ביותר.

וחכמנו זכרונם לברכה. מלמדים אותנו כי האדם הראשון אנו לומדים ויודעים זאת לגבי

כל אדם: "לפיכך נברא האדם יחיד. ללמדך - נפש אחת כאל עולם מלא".

כלומר, כל יהודי, גם בזמננו, בכל מקום ומצב שבו ימצא- יש לו האפשרות המוחלטת מתוך כך גם החובה) להתרומם להגיע לדרגה העילאית ביותר של שלמות, ולהחיל אותה

גם בעולם מלא-בבריאה כולה.

ראש השנה - יום בריאת האדם הראשון והיחיד-מוכר לכל יהודי את התפקיד האמור.

ראש-השנה - מגלה את אי האמת בתירוצים של מי שאינם ממלאים את תפקידם. בטענה ש"בלתי אפשר לשנות את העולם", "לא קיבלו מהוריהם את החינוך וההכשרה מתאימים לכך", או ש"העולם גדול כל כך ואילו הוא בן, ומה ביכולתו להועיל?".

כל אדם יכול לשנות את העולם

ראש-השנה- למילוי התפקיד, משום שביום זה מתחדשת הבריאה כולה. מתחילה שנה חדשה. עם כוחות מחודשים, כביום ראש-השנה הראשון.

וכפי תוכור התפילה שבראש השנה - והרי עצם הבקשה מוכיח כי מילוי הבקשה אפשרי וכי תפילה זו מסוגלת לעשות זאת- שכל יחיד מבקש בכל תפילה של ראש השנה:

"מלוך על העולם כולו . וידע כל פעול כי אתה פעלתך-ששלטון הקב"ה יוכר על העולם כולו, עד שכל פעול ויצוריע כי הקב"ה הוא יוצר.

היו זמנים בהם הרעיון האמור- שכל אדם מסוגל לשנות את העולם - עורר ספקות והיו דרושות לכך הוכחות וביסוסים וכו.

אך בתקופתנו איך צורך. למרבה הצער, לחפש הוכחות רבות כדי לשכנע שבלעדי הקב"ה, שהוא מלך העולם רה' מלך - תיכון תבל בל תימו" (=מלכותו מכוננת את התבל

שלא יתמוטט-ליח להרוס, ישמור ה', את כל העולם.

אם כך בצד שהוא היפוכו של הטוב ודאי אפוא שבצד הטוב מסוגל אדם יחיד לפעול במידה מרובה פי כמה וכמה, שכן לאמיתו של דבר, הבריאה היא טובה בפנימיותה, ולפיכך היא נוטה יותר לטוב מאשר להיפוכו.

יעור ה' לכל אחד ואחת לקבל ביום ראש השנה החלטות איתנות ברוח ראש השנה,

כאמור, ולקיים בפועל החלטות אלה בכל יום מימי השנה הבאה.

- את "נשתחוה לפניו, המתבטא בכל הענינים של החיים היום-יומיים על-ידי קיום

מצוות ה'- עד "בכל דרכיך דעהו", והחלת דבר זה גם בעולם שמסביב.